

PRIKAZI KNJIGA

M. Ivanković*

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije
Marulićev trg 19
10 000 Zagreb

Monografija Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu 1919. – 2019.

Nakladnik: Sveučilište u Zagrebu, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije
Urednici: Marko Rogošić, Jelena Macan;
Dizajn i oblikovanje: Puder, Ana Rako i Goran Raukar
Tisak: Kerschoffset; naklada: 400 kom;
ISBN: 978-953-6470-86-0

Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu ove akademske godine nizom aktivnosti obilježava stotu obljetnicu kemijsko-inženjerskoga studija. Kruna obilježavanja visoke obljetnice zasigurno je izdavanje opsežne (431 str.), raskošno opremljene i sadržajno bogate monografije, s tekstovima 44 autora, brojnim fotografijama, tablicama i popisima. Monografija obuhvaća šest cjelina naslovljenih:

- O FAKULTETU
- DJELATNOSTI FAKULTETA
- ZASLUŽNE OSOBE
- ORGANIZACIJSKE JEDINICE
- STUDENTSKE AKTIVNOSTI
- POPISI.

O FAKULTETU

U svojoj uvodnoj *Riječi dekana* Tomislav Bolanča podsjeća na društvene i gospodarske prilike u Hrvatskoj u vrijeme otvaranja Tehničke visoke škole u Zagrebu i njezinoga kemijsko-inženjerskoga odjela. Posebno ističe nastavnike i studente Fakulteta koji su svojim djelom zadužili Fakultet, Sveučilište i društvo. U osvrtu na trenutačno stanje na Fakultetu naglašava visoku razinu znanstvenog i nastavnog rada, internacionalizaciju studija te izazove koji su pred Fakultetom.

Bruno Zelić kritički i objektivno piše o današnjem djelovanju Fakulteta, koji je, prema ocjenama međunarodnog stručnog akreditacijskog povjerenstva iz 2015., svrstan u pet najbolje ocijenjenih visokoškolskih ustanova u RH. Analizira probleme s kojima se susreće Fakultet u realizaciji nastavnih programa i znanstvenog rada te ocjenjuje da Fakultet još uvijek nije dovoljno prepoznat u široj javnosti. Podsjeća na misiju i viziju Fakulteta kao i na strateške ciljeve za daljnji razvoj Fakulteta.

U prilogu pod naslovom *O Fakultetu tijekom njegovih prvih stotinu ljeta* Marko Rogošić daje povijesni pregled obrazovanja ke-

mijskih inženjera, najprije na Kemičko-inženjerskom odjelu Tehničke visoke škole (1919. – 1926.), potom u okvirima Tehničkog fakulteta (1926. – 1956.) i Tehnološkog fakulteta (1956. – 1991.) te konačno na Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije (1991. – 2019.), opisujući i društvenu klimu koja je utjecala na osnivanje i oblikovanje studija.

U autobiografskom zapisu pod naslovom *Bljeskovi sjećanja na studij* Marija Kaštelan-Macan nadahnuto opisuje svoje studentske dane na tadašnjem Kemijsko-prehrambeno-rudarskom odjelu Tehničkog fakulteta prisjećajući se svojih profesora i asistenata, kolegica i kolega sa studija, ispita i kolokvija, stručnih ekskurzija, izrade diplomskog, magistarskog i doktorskog rada.

Pregled sadašnje nastavne djelatnosti na Fakultetu priredili su Tatjana Gazivoda Kraljević i Hrvoje Kušić ističući ciljeve i posebnosti te ishode učenja pojedinog preddiplomskog i diplomskog studijskog programa. Na Fakultetu se izvode četiri preddiplomska studija (*Kemijsko inženjerstvo*, *Kemija i inženjerstvo materijala*, *Primijenjena kemija*, *Ekoinženjerstvo*) i pet diplomskih studijskih programa (četiri, koji su nastavak preddiplomskih te najnoviji na engleskom jeziku, *Chemical and Environmental Technology*), doktorski studij *Kemijsko inženjerstvo i primijenjena kemija* i spe-

* Prof. dr. sc. Marica Ivanković
e-pošta: mivank@fkit.hr

cijalistički studij *Naftno-petrokemijsko inženjerstvo*. Tablično su prikazani izvedbeni planovi nastave studija.

Na kraju prvog dijela monografije Ante Jukić piše o nezadovoljavajućim prostornim resursima Fakulteta te aktivnostima na obnovi i uređenju postojećih radnih prostora i nalaženju nove lokacije za izgradnju nove zgrade, budući da od 2014. nema nikakvih pomaka vezanih za preseljenje Fakulteta na lokaciju Znanstveno-učilišnog kampusa Borongaj.

DJELATNOSTI FAKULTETA

U drugom dijelu monografije prikazana je znanstvena djelatnost Fakulteta kroz popise odobrenih i financiranih projekata, od 2002. do danas. Na popisu je 19 projekata Hrvatske zaklade za znanost odnosno Nacionalne zaklade za znanost, jedan projekt europskih strukturnih i investicijskih fondova, jedan projekt Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije, 58 projekata Ministarstva znanosti i obrazovanja. Od 2013. do 2018. Sveučilište u Zagrebu odobrilo je nastavnicima Fakulteta 120 kratkotrajnih financijskih potpora istraživanjima. Posebno su izdvojeni programi i projekti međunarodne suradnje (Obzor, FP6, FP5, SCOPES, COST, EUREKA, UKF, NEWFELPRO, bilateralni i multilateralni projekti). Od ostalih aktivnosti prikazani su programi međunarodne razmjene (Erasmus+, CEEPUS), *Sajam ideja* kao mjesto povezivanja Fakulteta s gospodarstvom, promocijske aktivnosti u sklopu *Dana otvorenih vrata*, organizacija znanstveno-stručnih skupova i škola (Susreti mladih kemijskih inženjera, Međunarodna škola kromatografije, International Symposium on Environmental Management-SEM, Implementation of Microreactor Technology in Biotechnology, Elektrokemijski simpoziji, Polychar20 World Forum on Advanced Materials, Hrvatski skupovi kemičara i kemijskih inženjera). Predstavljena su i dva časopisa (Kemija u industriji i Chemical and Biochemical Engineering Quarterly, CABEQ) koje trenutačno uređuju nastavnici s Fakulteta. Dan je i popis knjiga i udžbenika autora s Fakulteta. Ukratko je predstavljeno e-učenje na Fakultetu, projekt TARGET te suradnja u nastavi s ITECH Lyon. Na kraju ovog dijela monografije opisan je i rad Društva diplomiranih inženjera i prijatelja Kemijsko-tehnološkog studija (AMACIZ), prvog alumni-društva na Sveučilištu u Zagrebu.

ZASLUŽNE OSOBE

U trećem dijelu monografije dane su biografije zaslužnih osoba Fakulteta. To su utemeljitelji Kemičko-inženjerskoga odjela Tehničke visoke škole u Zagrebu (Vladimir Njegovan, Ivan Marek, Ivan Plotnikov i Franjo Hanaman), vizionari koji su uvodili nova i danas prepoznatljiva područja istraživanja i podučavanja (Viktor Hahn, Vjera Marjanović-Krajovan, Matija Krajčinović, Rikard Podhorsky, Miroslav Karšulin, Ivan Filipović, Branko Lovreček, Ivan Lovreček, Marica Gyiketta-Ogrizek, Petar Sabioncello, Ivan Brihta), nobelovac Vladimir Prelog, koji je od 1935. do 1941. predavao organsku kemiju, Helena Jasna Mencer – prva žena rektorica

Sveučilišta u Zagrebu, dekani (Krešimir Jakopčić, Mladen Bravar, Ivan Eškinja, Marija Kaštelan Macan, Marin Hraste, Stanka Zrnčević, Jasenka Jelenčić, Antun Glasnović, Stanislav Kurajica, Bruno Zelić i Tomislav Bolanča) i *professori emeritusi* (Branko Kunst, Mirjana Metikoš-Huković, Zoran Gomzi, Natalija Koprivanac, Đurđa Vasić-Rački i Laszlo Sipos).

ORGANIZACIJSKE JEDINICE

Posebna cjelina monografije (oko stotinjak stranica) posvećena je organizacijskim jedinicama Fakulteta opisujući nastavne, znanstvene i stručne aktivnosti šesnaest zavoda i jednog kabineta, od njihova osnivanja do danas, te aktivnosti Bibliotečno-informacijskog centra i tajništva Fakulteta. Dan je i popis sadašnjih i bivših zaposlenika organizacijskih jedinica.

STUDENTSKE AKTIVNOSTI

Četiri priloga u monografiji prikazuju studentske aktivnosti. O radu Studentskog zbora Fakulteta piše njegov predsjednik Dominik Varga. Prilog Gordane Matijašić posvećen je *Tehnologijadi*, znanstveno-sportskom natjecanju studenata tehnoloških fakulteta Republike Hrvatske, uz gostovanje studenata s inozemnih sveučilišta. O osnivanju Studentske sekcije Hrvatskoga društva kemijskih inženjera i tehnologa i pokretanju njezina službenog glasila *Reaktora ideja* doznajemo iz pera Ines Topalović i Mislava Matića. U prilogu Kristine Sušac ukratko je predstavljen e-SKIM, prvi studentski kongres o inženjerstvu materijala, održan 2019.

POPISI

Opsežna cjelina POPISI obuhvaća: popis nagrada i nagrađenih djelatnika i studenata s Fakulteta, popis članova uprave Fakulteta, uključujući i uprave ustanova prethodnica FKIT-a, abecedni popis nastavnika kemijsko-tehnološkog studija uz navođenje podataka o njihovom školovanju, zapošljavanju i napredovanju, popis doktora znanosti, magistara znanosti, sveučilišnih specijalista, diplomiranih inženjera i magistara struke te inženjera i prvostupnika struke.

Monografija je ilustrirana brojnim fotografijama koje doprinose njezinoj preglednosti i čitljivosti.

Na kraju, treba čestitati urednicima, autorima tekstova i drugim suradnicima koji su odradili vrlo zahtjevan i obiman posao kako bi ova prigodna monografija ugledala svjetlo dana i bila trajan i vjerodostojan zapis o 100-godišnjoj povijesti izobrazbe kemijskih inženjera u Hrvatskoj. Iako je ponajprije namijenjena djelatnicima, studentima i alumnijima Fakulteta, ona može biti zanimljiva i drugim, ponajprije tehničkim fakultetima u RH, te gospodarstvenicima i stručnjacima koji djeluju u polju kemije, kemijskog inženjerstva i srodnih disciplina.